

Inneklima i arbeidslivet 2022

Landsdekkende undersøkelse gjennomført av Respons Analyse på vegne av GK juni 2022

Innhold

- 01. Bakgrunn og metode**
- 02. Viktigste funn fra undersøkelsen**

01. Bakgrunn og metode

Bakgrunn

- I Norge oppholder vi oss innendørs omkring 90 prosent av tiden, og mye av dette er i forbindelse med jobb. Godt inneklima, i form av riktig luftfuktighet, behagelig innetemperatur, lite støv, lukter og andre partikler, er ifølge [Arbeidstilsynet](#) viktig for produktivitet, helse og trivsel.
- Hensikten med undersøkelsen er å kartlegge hvordan inneklimaet på norske arbeidsplasser er i dag, og avdekke forskjeller innenfor ulike type bygg, sektorer og geografiske områder, samt å få en oversikt over viktigste årsaker til utilstrekkelig inneklima, omfang og konsekvenser for arbeidsgiver, arbeidstager og samfunnet for øvrig.
- Innsikten skal brukes til å aktualisere problematikken, og målet er at tallene skal motivere til konkrete og effektive tiltak for å bedre inneklimaet i arbeidslivet på en mest mulig energibesparende måte.

Metode

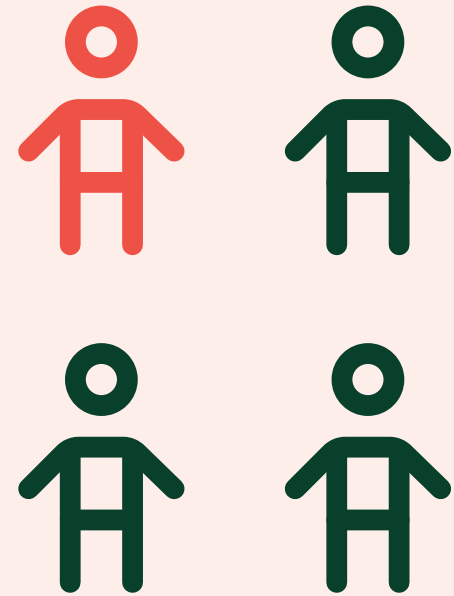
- Undersøkelsen er gjennomført av Respons Analyse for GK i juni 2022.
- Det er en landsdekkende undersøkelse med utgangspunkt i 1231 arbeidstakere mellom 18 og 66 år, utvalget er fordelt på kjønn, landsdel, inntekt, alder og utdanning. Dataene er vektet på befolkningstall fra SSB.
- Feilmarginene i undersøkelsen ligger mellom +/- 1,4 % og +/- 3,2 % avhengig av svarandelen i alternativet. Feilmarginen er høyest ved 50 %.

02. Viktigste funn fra undersøkelsen

Én av fire opplever dårlig eller svært dårlig inneklima på jobb

- Til tross for at arbeidsgiver ifølge arbeidsmiljøloven plikter å sikre et forsvarlig inneklima, viser undersøkelsen at dårlig inneklima er et utbredt problem på norske arbeidsplasser.
- I tillegg oppgir 27 % at arbeidsgiver i liten grad er opptatt av å sikre et godt inneklima.

En av fire
plages av
dårlig
inneklima

De som jobber på sykehus, i helsebygg, undervisningsbygg og barnehage er særlig utsatt

- Offentlig sektor og yrker som helsearbeidere, lærere og barnehagepersonell er ifølge undersøkelsen de store inneklimateperne.
- Tilstanden i offentlig sektor har også store konsekvenser for barnehagebarn, elever, studenter, pasienter og andre brukergrupper.

Hvor mange plages av **dårlig inneklima** innenfor ulike næringer?

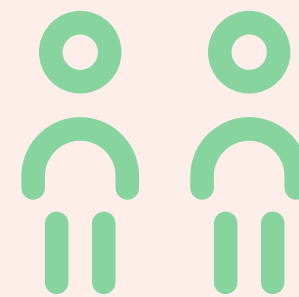

Forskjellen mellom offentlig og privat sektor når det gjelder de som opplever **dårlig inneklima** på jobb?

Flere kvinner enn menn plages av dårlig inneklima på jobb

- Kvinner opplever i større grad enn menn at ventilasjonen på arbeidsplassen er for dårlig, at det er for dårlig renhold eller at det er mugg og fuktskader som ikke blir rettet opp i.
- Med tanke på at kvinne­dominerte arbeidsplasser (helsebygg, barnehager og skoler) er overrepresentert når det kommer til dårlig inneklima, er det ikke overraskende at flere kvinner enn menn oppgir at de plages.

20 %

Menn

33 %

Kvinner

Forskjellen mellom menn og kvinner når det kommer til hvor mange som opplever **dårlig inneklima på jobb**

Viktigste årsaker til dårlig inneklima

- Mens 40 % av de som opplever dårlig inneklima mener at innetemperaturen på jobb er for høy, mener 20 % at den er for lav.
- I tillegg oppgis dårlig renhold (18 %) og et for komplisert klimaanlegg (18 %) som viktigste årsaker til dårlig inneklima.
- Ifølge Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF) er også dårlig forvaltning, drift og vedlikehold av ventilasjonssystemer viktige årsaker til at inneklima på arbeidsplasser og i skoleverket er for dårlig.
- NAAF oppfordrer til å ta i bruk virksomhetens internkontroll- og FDV-system som skal inneholde veileder og prosedyrer for å kartlegge og måle inneklimate i bygningen.

Årsaker til dårlig inneklima på jobb?

 76 %

av de som opplever dårlig inneklima, mener det **skyldes dårlig ventilasjon**

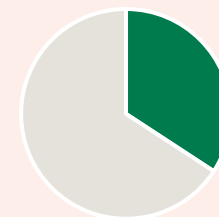
 40 %

mener det **skyldes for høy temperatur**

Typiske plager knyttet til dårlig inneklima

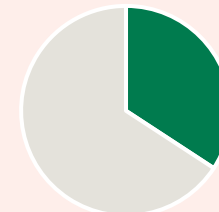
- Undersøkelsen viser også at 32 % av de som opplever dårlig inneklima fryser.
- Også luftveisplager er ubedt blant de som plages av dårlig inneklima:
 - 23 % opplever tørr, irritert hals eller hoste
 - 20 % opplever kløe, svie eller irriterte øyne
 - 18 % opplever tett eller rennende nese
- Ifølge [NAAF](#) kan dårlig inneklima bidra til sykdom og helseplager. Konsekvenser kan blant annet være luftveisinfeksjoner og forverring av astma og allergier.

Vanligste symptomer ved **dårlig inneklima** på arbeidsplassen

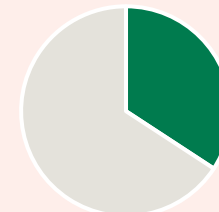
67 %

Tung i hodet

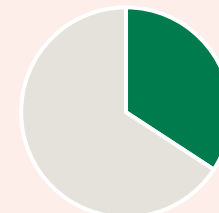
46 %

Dårligere konsentrasjon

46 %

Hodepine

25 %

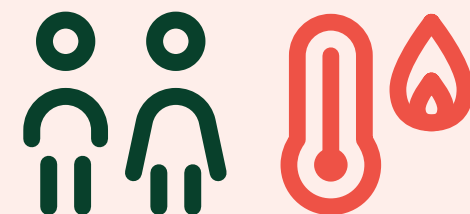
Tørr/irritert hud

Halvparten synes det er for varmt eller for kaldt på jobb

- Kvinner oppgir i større grad enn menn at det ofte er for kaldt, eller enten for kaldt eller for varmt på jobb.
- 55 % har opplevd uenigheter på arbeidsplassen knyttet til innnetemperaturen.
- Det er særlig offentlig ansatte (61 %) og de som jobber i kontor og forretningsbygg som opplever uenigheter knyttet til innnetemperaturen på jobb.
- Forskning viser at hvilken innnetemperatur som gjør oss mest produktiv er individuell – og forskjellig for kvinner og menn.
- [Individuell kontroll](#) er en løsning som blant annet består av aktive tilluftsventiler. Det gjør det mulig å justere innnetemperaturen to til tre grader for å møte individuelle behov.
- Andre løsninger er kroppsnære varmekilder som varme i stol eller i musematte.

19 % kvinner fryser på jobb
7 % menn fryser

18 % menn synes det er for varmt på jobb
14 % kvinner synes det er for varmt

Dårlig innesklima reduserer produktiviteten og øker sykefraværet

- Ifølge en [Harvard-undersøkelse](#) reduseres produktiviteten til en tredjedel når innelufta er dårlig, sammenlignet med dager da den er optimal.
- I tillegg viser undersøkelsen at 13 % av de som plages av dårlig innesklima vurderer å bytte jobb, og 10 % har vært sykemeldt en eller flere dager som en konsekvens av dårlig innesklima.
- Ifølge [NHO](#) koster en ukes sykefravær arbeidsgiver i snitt 17 000 kroner.
- Når vi i tillegg vet at turnover er sett på som den aller dyreste ikke-produktive utgiften for organisasjoner, og at [HCI](#) (Human Capital Institute) beregner kostnadene i Norge til å være 1,5 ganger årslønnen, er det liten tvil om at godt innesklima ikke bare er en investering i ansattes helse og trivsel, men også vil lønne seg økonomisk for arbeidsgiver.

76 %

av de som
opplever
dårlig eller
svært dårlig
innesklima på
jobb plages
ukentlig

Behovsstyrt ventilasjon bedrer inneklimate og reduserer energibehovet

- Behovsstyrt ventilasjon virker *når* det er behov, og *der* det er behov. Det sikrer godt inneklimate og behagelig innetemperatur for brukerne av bygget.
- I tillegg kan det halvere energibruken til klimatisering sammenlignet med fast luftmengde.
- Energikrisen vi står overfor gjør det viktigere enn noen gang å ikke sløse med strøm.
- Dagens rekordhøye energipriser øker sparepotensialet og reduserer nedbetalingstiden.
- At én av fem arbeidsplasser i dag mangler automatstyrte tekniske løsninger vitner om at det er et stort uutnyttet potensial på mange norske arbeidsplasser.
- Permanente energieffektiviserende tiltak i bygg vil ha store helsemessige, økonomiske og miljømessige gevinster.

20 %

Har en arbeidsplass uten automatsyrt ventilasjon, varme eller lys